

Sudionici znanstveno-stručnog skupa “Bokeljska mornarica i Kolo svetog Tripuna kao tradicija bokeljskih Hrvata”, održanom 19. siječnja u zagrebačkom Muzeju Mimara, složili su se kako je najpravedniji način da se Bokeljska mornarica uvrsti na UNESCO-ov Reprezentativni popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva zajednička nominacija Hrvatske i Crne Gore, s obzirom na njezinu neraskidivu povijesnu vezu s katoličkom crkvom i hrvatskim narodom. Skup su organizirali Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Hrvatske bratovštine “Bokeljska mornarica 809” iz Zagreba Rijeke, Pule, Splita i Dubrovnika, u povodu crnogorskog pokretanja nominacije Bokeljske mornarice i Kola svetog Tripuna na UNESCO-ov popis, bez navođenja kulta Svetog Tripuna i hrvatskog naroda koji je stvarao, održavao i do danas je baštinik nasljeđa Bokeljske mornarice.

Uz pomoć obiju država, Crne Gore i Hrvatske, zaštitimo hrvatski nacionalni kod tradicijske kulture – Boke – Bokeljsku mornaricu i Kolo svetog Tripuna

Ministrica kulture Nina Obuljen-Koržinek rekla je kako je hrvatsko Ministarstvo kulture u više navrata komuniciralo s crnogorskim Ministarstvom kulture, te službeno izrazilo želju za pokretanjem višenacionalne nominacije za upis Tripundanskih svečanosti i Kola na UNESCO-ov Reprezentativni popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva. "Namjera je da intenzivno razgovaramo o tome, te u duhu dobre suradnje koja se potiče i u okviru UNESCO-a, krenemo sa zajedničkom nominacijom, budući da i Hrvatska i Crna Gora zajednički njeguju i participiraju u tom iznimno važnom fenomenu", ustvrdila je. Ministarstvo kulture RH uvrstilo je Tripundanske svečanosti i Kolo na svoju listu nematerijalne kulturne baštine i u Registar kulturnih dobara, a Hrvatska već ima bogato i iskustvo s multinacionalnim nominacijama (mediteranska prehrana, bukove šume, stećci, venecijanske utvrde). "Postoji mnogo situacija u europskoj povijesti gdje su se državne granice mijenjale i narodi selili, a kulturna baština i kulturna povijest su bile i ostale teme koja u današnjem vremenu stvaraju nove veze, na kulturnom planu i u političkim odnosima različitih država", rekla je. Obuljen smatra kako je važno prepoznati doprinosi oni koji su stvarali neko kulturno dobro i baštinu, ali i onih koji su je kroz stoljeća čuvali i obnavljali na dobrobit budućih naraštaja. "Uvjerena sam da će Hrvatska i Crna Gora nastaviti dobru suradnju na zajedničkim upisom višenacionalnih nominacija, promičući tako suvremene trendove međunarodne i međuinstitucionalne suradnje, kao i ideju multikulturalnosti i dijaloga", istaknula je. Po njezinim riječima, Republika Hrvatska je na važno mjesto stavila zaštitu svih nacionalnih manjina koje djeluju u Hrvatskoj jer one obogaćuju naše društvo i kulturu.

"Naša suradnja većinskog naroda s nacionalnim manjinama stvara novi prostor tolerancije, međureligijskog dijaloga i doprinosi dobrim odnosima Hrvatske s državama iz kojih manjine dolaze. Na isti način, partnerski s našim susjedima i prijateljskim državama, želimo stvarati okruženje da hrvatska manjina u njima ima isti takav status i prava, uživa istu takvu zaštitu, bude prepoznata kao ona koja doprinosi, ne samo onim što je stvoreno u povijesti, nego i što pripadnici hrvatskog naroda rade i danas, kazala je.

Bokeljska mornarica jedna od temeljnih prepoznatljivosti bokeljskih Hrvata (Piše: prof. dr. sc. Vanda BABIĆ)

Nažalost, zbog ranije preuzetih obveza nisam mogla osobno sudjelovati na znanstveno stručnom skupu Bokeljska mornarica i Kolo svetog Tripuna kao tradicija bokeljskih Hrvata. Ujedno, vrlo sam žalosna što izrazito jasne činjenice i vlastiti tradicijski list, fakat, kod, kakogod to nazvali, moramo dokazivati, čupati, grčevito držati u vlastitim rukama naše opstojnosti. U konačnici, ponižavajuće je! Ovdje ne ću iznositi povijesne činjenice o bokeljskoj mornarici. Zasigurno će se na samom Skupu o tome razgovarati. To su opće poznate stvari i lijepo je iskazano u nedavno objavljenom tekstu očitovanja Hrvatske bratovštine bokeljske mornarice

Zagreb, Pula, Rijeka, Split, Dubrovnik. Svi dobro znamo važnost, ulogu i značenje Bokeljske mornarice i Tripundanskih svečanosti u životu Hrvata Boke. Ona je potpuno ista u životu bokeljskog Hrvata, dakle onog koji je zbog bilo kojeg razloga morao ostaviti svoje ognjište. Ostavio je dom, ali je tradiciju ponio sa sobom i ona mu je, zajedno s drugim bokeljskim Hrvatima bila izvorište bitka, osovina koja ga drži uspravnim i povezanim s kućnim pragom. Onim, u bilo kojem mjestu Zaljeva: od Herceg Novog, Perasta, Dobrote, Kotora, Prčanja, Tivta do Budve...

U mojoj nedavno objavljenoj i predstavljenoj knjizi *Kulturalno pamćenje – ogledi o hrvatskoj kulturi i književnosti Boke*, cijelo je poglavlje posvećeno pitanju Bokeljske mornarice iz kuta teorije kulturalnog pamćenja. Tamo sam samo zagrebala po površini, a tek moje izlaganje planirano u Ateni, naslova *Bokeljska mornarica 809 – kulturalno pamćenje i identitet* pokušat će pokazati polaritete kolektivnog sjećanja koji u određenim uvjetima odgovara polaritetu između svetkovine i svakodnevice, kao i modele kulturalnog pamćenja, koji se u ovom primjeru, ogledaju sadržajem mitske prapovijesti, događajima u apsolutnoj prošlosti, formom stvorenom visokim stupnjem oblikovanosti, ceremonijalnom komunikacijom, svetkovinom, čvrstim objektivizacijama te tradicionalnim simboličnim kodiranjem odnosno inscenacijama u riječi, slici, plesu. Tome se još pridodaje vremenska struktura ograničena apsolutnom prošlošću mitskog pravremena i specijaliziranim nositeljima prošlosti.